

Foto: Naturstyrelsen

Rold Skov

I Rold Skov er der udpeget to områder til urørt skov. Begge områder er beliggende inde i Rold Skovkomplekset, der er et af Danmarks største sammenhængende skovområder på i alt ca. 8.000 ha. hvoraf staten forvalter ca. 2.300 ha.

Den nordlige udpegning er beliggende ved den store Lindemborg Ådal i Nørreskov. Den omfatter både de meget markante skrænter og de tilstødende skovarealer. Den sydlige udpegning er beliggende i centrum af det kuperede bakkelandskab i Fælles Skov nordvest for Store Økssø. Den samlede udpegning med ny urørt skov i Rold Skov er på 253 ha.

Begge udpegninger ligger på en del af et moræneplateau, hvor istidens kræfter har eroderet landskabet med et utal af stejle skrænter, store bakker og dramatiske slugter.

Historisk har skovene frem mod år 1800 være meget kraftigt udnyttet til afgræsning og stævning. Det vurderes, at der ved statens overtagelse af Buderupholm gods i 1826 var ca.

1/3 af skovarealet tilbage. Skovene bestod dengang hovedsageligt af krat og pur, mens resten af arealerne var lysåbne græsningsarealer så som hede og overdrev. Hele Rold Skov undergik i de efterfølgende 200 år en dramatisk forvandling, hvor de overudnyttede tidligere skovarealer blev gentilplantet – i vidt omfang med nåletræ med henblik på produktion af træ. De sidste 25 års fokusskifte fra primært træproduktion mod flersidig bæredygtig skovdrift har medført, at andelen af nåletræ er reduceret, hjemmehørende løvtræarter er genintroduceret og der er genskabt en lang række små søer, moser og lysåbne pletter i skovene.

Skovene fremstår i dag som en mosaik af områder med nåletræer, hjemmehørende løvtræer, Danmarks største koncentration af gammel bøgeskov over 200 år – herunder den kendte "Urskov" hvor bøgene er over 300 år, samt talrige små lysåbne naturtyper.

"Urskoven" repræsenterer resterne af den oprindelige skov, hvor bøgetræerne nu er i den sidste fase af deres livsforløb.

Særlige levesteder - biodiversitet

De to områder ligger begge i et større Natura 2000 habitat- og fuglebeskyttelsesområde. I begge skovområder er skovhabitatnaturtyperne bøg på muld og ege-blandskov udpeget. De lysåbne naturtyper kildevæld og rigkær findes i Nørreskov, mens naturtyperne nedbrudt højmose og surt overdrev ses i Fælles Skov. Arterne fruesko, grøn buxbaumia, kildevældsvindelsnegl og sortspætte er på udpegningsgrundlaget.

Der er flere steder kortlagt naturmæssig særlig værdifuld skov (§25-skov) i Nørreskov. Kortlægningerne består af skov med meget stor strukturel variation og af skov på kalkbund.

Særligt den kalkrige undergrund i Nørreskov, hvor kalken mange steder ligger lige under et tyndt lag muld, er karakteristisk for netop Nørreskov. Her udspringer også en af Danmarks store kilder "Lille Blåkilde" ved skræntfoden mod ådalen, hvor der også er en speciel biodiversitet tilknyttet kildevæld.

I Nørreskov er der indført fællesgræsning af skoven i den nordlige del af området, hvilket er med til at understøtte biodiversiteten.

Nørreskov udpeges som urørt skov med udgangspunkt i en høj koncentration af sjældne arter - hvilket bl.a. skyldes den kalkrige jordbund og den store strukturelle variation.

Udpegningen i Fælles Skov ligger i hjertet af Rold Skov. Der er derfor et lavt nedfald af næringsstoffer fra luften, hvilket giver gode betingelser for arter, der ikke tåler store koncentrationer af næringsstoffer, f.eks. laver, der vokser på de gamle bøgetræer.

Fælles Skov rummer også en del lysåbne naturarealer, især en række moser, som er genskabt indenfor de sidste 10-15 år. Flere af de lysåbne arealer afgræsses allerede sammen med tilstødende skovarealer med henblik på at skabe vilkår for en højere biodiversitet.

Fælles Skov udpeges som urørt skov med henblik på at skabe sammenhæng i eksisterende udpegninger, hvorved der skabes ét stort sammenhængende område med både skov og lysåben natur.

Arealudpegning

Areal med ny urørt løvskov	253 ha
----------------------------	--------

På kortet nedenfor er udpegning af ny urørt løvskov indtegnet med blå streg. De grønne skraveringer viser arealer, der allerede er omfattet af en eksisterende

beskyttelse, og som ikke er talt med i opgørelsen af nye udpegninger.

Sjældne arter

Fælles Skov er levested for en række arter særligt knyttet til lysåben natur, gammel bøgeskov og dødt ved, herunder en række sjældne og truede arter, så som sprækkepunktlav og sort vedrovflue.

I Nørreskov er den kalkrige jordbund levested for den meget sjældne orkide fruesko, der kun findes ganske få steder i Danmark. Ligeledes vokser den sjældne orkide rød skovlilje her. Nørreskov er samtidig en unik svampelokaltet, hvor der vokser den truede sortfodet stilkporesvamp og orangebrun troldhat.

Udvalgte særligt sjældne arter:

Dansk navn	Levested
Sprække-punktlav	På bark af løvtræer i fugtigt miljø
Sort Vedrovflue	Løv saproxyl og kan lide solskin på død bøg.
Cortinarius tophaceus (svamp)	Kalkrig / lerbund
Fruesko	Kalkrig / lerbund
Kliddet parasolhat	Urørt skovjordbund i løvskov
Maj-rødblåd	Levende elmetræer
Brusk-bævretop	Dødt ved i løvskov
Violetkødet mælkehat	Sumpskov
Sort vedrovflue	Løv saproxyl og kan lide solskin på død bøg
Sølv-kantskivelav	

Dansk navn	Levested
Grønpuddet bogstavlav	
Oliven-bogstavlav	
Rødbrun gammelskovslav	
Sortfodet stilkporesvamp	Kalkrig / lerbund m. jordliggende dødt løvtræved
Indsænket kernelav	Ren fugtig luft.
Orangebrun troldhat	Klit, skov
Dunet pælerodshat	Levende veterantræer

Andre forhold

I Rold Skov finder man næsten alle tænkelige muligheder for at udøve friluftsliv, herunder mountainbikespor, rideruter, 60 km vandreruter, skispor og grundlæggende en mulighed for at opleve et stort kuperet skovlandskab. Der er et moderat til højt besøgstal fra både lokale, turister og organisationer.

Der vil fortsat være adgang til de udpegede skove i overensstemmelse med adgangsreglerne. Der vil i de udpegede skove være nye muligheder for friluftslivet i forhold til eksempelvis naturformidling, turisme og unikke naturoplevelser. Det må dog også forventes, at skovene kan blive mere ufarbare med flere væltede træer og mere stående vand.

